

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Egyenlőség, testvériség.

Néhány nappal ezelőtt országszerte megünnepelte a magyar nép a negyvennyolczas szabadságharcz kitörése napjának, vagyis tulajdonkép annak a napnak, mely a kitörésre döntő befolyással birt, az emlékét. Márczius 15-ike ez a Magyarország történetében örökké emlékezetes nap. De hiszen erről fölösleges írunk, hiszen tudja azt mindenki s nekünk különben sem hivatásunk akár történelmet írni, akár pedig politikai kérdések megirtatásába bocsátkozni, mert hiszen az elsőhöz nem értünk, a másodikhoz pedig ha konyitanánk is valamit, nem szólhatunk, mert nem szabad. Egészen más az, a mi erre a rövid bevezetésre készítetett.

A szabadságharcz lobogójára három jelszó volt írva, mely lelkesítette az alatta küzdőket s erőt adott nekik nem csak a győzelemhez, de a vitéz halálhoz is. Ez a három jelszó volt a szabadság, egyenlőség, testvériség s csakugyan azok, kik eme jelszavak szolgálatába szegődtek, csodákat tudtak mivelní s bámulatra ragadták az egész világot.

A szabadságról szólni nálunk most, midőn azt a törvény hazánk minden fiának egyaránt biztosítja, idejét multa s olyan fölösleges, mint az üres szalmának a cséplése, hanem az egyenlőségről és testvériségről nem árt néhány szót ejtenünk.

Az egyenlőség, még pedig nem csak a papíron levő, hanem a valódi, mely egyformává tesz mindnyájunkat Isten és ember

előtt, szülő anyja a testvériségnek, mert hiszen csak azok szerethetik egymást igaz testvéri szeretettel, kik egyenlőségük tudatában vannak, míg a mostoha testvérek közt, hol az egyik jobban van dédelgetve, mint a másik, csak a legritkább esetben akadunk igaz szeretetre, egymáshoz való vonzódásra és összetartásra, mely tulajdonságok pedig nagy és magasztos célok eléréséhez, biztos eredmények kivásához fölötte szükségesek.

Midőn hat évvel ezelőtt megfogamzott az eszméje egy országos erdészeti és vadászati altiszti egyesületnek, széttekintettünk szeretett hazánk összes vidékein s kerestük, hogy vajjon megvan-e eme fönséges eszme kiviteléhez szükséges egyenlőség és testvériség azok közt, kiket az alkitandó egyesület hivatva lesz majdan anyai keblére ölelni s ekkor arra a szomorú tapasztalatra jutottunk, hogy bizon ez a két tulajdonság csak nagyon kis mértékben van kifejlődve úgy az erdészeti, mint a vadászati altisztek között.

Az egyenlőséget csak nagyon kevesen akarták s akarják még ma is elismerni, így azok, kik nagyobb urat szolgálnak, kiknek szolgálatuk talán valamivel diszesebb egyenruhát, jobb javadalmazást s így némi jólétet nyújt, szinte megvetően, csak amúgy félvállról tekintenek mostohább sorsban levő társaikra. Így láttuk, hogy a kinstári lenézi a vármegyeit vagy járásit, emez a községit vagy közbirtokosságit, a hercegi a grófit és báróit, emez pedig azt, ki csak zsidó árendás vagy vállalkozó szolgálatában áll. Az, ki szerencsés

helyzete és kedvező körülményei magasabb tanulmányok megszerzéséhez juttatták, fitymálva beszél az olyanról, kinek ez meg nem adatott. Némelyik különféle rang és czim után hajhászik, csak hogy megkülönböztethesse magát sorsának osztályosától, beleesvén ez által a szép erények közé éppen nem sorozható rang — és czimkórságba.

Ebben az áldatlan versenyben azután csak nagyon kevésnek jut eszébe az, hogy hiszen a munkálkodás terén valamennyien egyenlők vagyunk s a cél, a mit szolgálunk, mindnyájunknál közös és nem egyéb, mint minden kitelhető erőnkől hazánk erdészetének és vadászatának s közvetve ezek által magának a hazának, mindnyájunkat egyenlőn szerető és tápláló eme közös édes anyáknak a fölvirágoztatása s nevének, hírének dicsőséggel való övezése.

Nem a munkakörnek tágabb vagy szűkebb volta teszi azt többé vagy kevésbé fontossá, hanem az, hogy miképen töltjük azt be s nem egyszer adtak már a szerény kunyhók derekabb és hasznosabb fiakat a hazának, mint a fényes paloták. Valamint hogy Istennek fia példabeszédében nem tett válogatást azok közt, kik a munkába korábban jutottak el és azok közt kik ezt önhibájukon kívül meg nem cselekedhették, azonképen nekünk sem szabad különbséget tennünk a tágabb vagy szűkebb munka-

kört betöltők között, hanem mindig csak arra figyelünk, hogy ki mint végzi az ő kötelességét.

Első sorban tehát kötelességünk egyenlőknek tartani mindazokat, kik ugyanannak a közös czélnak szolgálatában állanak s ebbeli munkakörüket tehetségükhöz képest, teljes buzgósággal töltik be. Ha ezt minden hátsó gondolat nélkül megtettük, önkénytelen is föl fog ébredni bennünk a kölcsönös becsülés és tisztelet, mindkettő csirája a szeretetnek és a testvériségnek.

Az, hogy valamelyikünket akár az igyekezet, akár a véletlen sors magasabb polczra, jobb módba helyezett s a szerencsének kedvencz évé tett, ne növelje kevélységünket, hanem legyünk mindig figyelemmel arra, hogy közös anyánk, a haza mindnyájunkat egyformán szeret és ölel keblére, valamint hogy az igazi anya nem tehet szeretetében különbséget szebb vagy rútabb, egészséges vagy nyomorék, viruló vagy sorvadó gyermekei között.

A testvériség nemes és szent érzete kell hogy áthasson mindnyájunkat s minden cselekedeteinkben ez legyen vezérünk. Az erősebb, a földi javakkal jobban megáldott önzetlenül siesen segítségre a gyöngébbnek, a szegényebbnek s így mindenkiben, jóban és rosszban egyek lévén, mi sem lazítsa meg köztünk az igazi szeretet és kölcsönös becsülés kötelékeit.

TÁRCZA.

Rothschildék.

(A „Hazánk” után).

(folytatás és vége)

A Londonban letelepedett Náthán I. Napoleon lemondása után azok nézetét osztotta, kik azt hitték, hogy Napoleon Elba szigetéről sohasem fog visszatérni. Midőn azonban a császár a gnan-i öbölben pártraszállva, egy tekintélyes számú sereg élén Páris felé indult, a Bourbonok szökése Európa nyugalma újból megzavarta és a londoni tőzsdén valóságos forradalom tört ki. Rothschild Náthán azt látva, hogy az általános zürzavar közepette senkiben meg nem bízhat, Brüsszelbe utazott és mindenütt Wellington herceg vezérkarának nyomában járt. A waterlooi csata

napján — június 18-án. — Rothschild Alava tábornokkal, Pozzodi Borgóval és Hüffling báróval a győzelem vagy a csatavesztés esélyeiről beszélgetve, azt látta, hogy Napoleon veszte van, ha Blücher idejkorán a csatatérre ér. Mihelyt Alüegor elővédjének felvonulását a saint-lambert-i sikon tulajdon szemével meglátta, lóra ülve Brüsszelbe vagtatott, honnan június 19-én Osztenébe ért, mielőtt valaki a csata kimeneteléről hirt hozhatott volna. Most azon kellett lennie, hogy minél előbb Londonba érjen. Ámde a tengeren orkánszerű szél fújt s így nem akadt halász, ki az átkelést megkísérelte volna. Rothschild 500—600—800—1000 frankot ígért, de hiába. Végre egy halász kétezer frankért a veszélyes utra olyformán vállalkozott, hogy a pénz feleségének előre kifizettessék, mivel nem remélte, hogy övét ismét meglátja.

Mire a sajka nyílt tengerre ért, a vihar megszűnt és Rothschild Doverban partra jutván, váltott postálovakon szerencsésen Londonba érkezett. Másnap reggel ott ült szokott helyén a tőzsde nagytermében. Arcán

Ezt az utat követve mihamar meglátjuk munkálkodásunk, fáradozásunk jobb eredményét s el fog jöni majd egyszer az idő, midőn hálát fogunk adni az Istennek, hogy a testvériség nemes érzelmét szíveinkbe plántálta.

Az egyenlőség és testvériség érzete adta meg hazánknak a szabadságot s ugyan ezek vannak hivatva nem csak megteremteni, de majdan föl is virágoztatni és hatalmassá növelni országos erdészeti és vadászati egyesületünket.

Legyünk tehát egyenlők mindnyájan a javunkra folytatott küzdelemben s legyünk kivált egymást önzetlenül, igazán szeret őtestvérek.

Vándor madaraink védelme.

Igaz ugyan, hogy most, midőn ezeket a sorokat írom, odakünn olyan hóvihár és hófuvás van, hogy még a legöregebb Deczembernek is becsületére válnék, de hát én a meleg kályha mellett bele képzelem magamat abba, hogy tulajdonkép a komáromi meg minden más naptár szerint egy pár nap múlva itt kell lennie a tavasznak az ő éltető napsugaraival, melyek az olvadó hó alól kicsalják a szerény ibolyát s vissza-csalják hozzánk a minket ősszel hűtlenül elhagyott s a télire hazát keresett madarainkat.

És oda képzelem magamat arra a tengerpartra, melyről ezek a mi kedves vendégeink indulóban vannak hozzánk, hogy fölvidítsák a mi szomorúvá vált vidékeinket, benépesítsék most annyira sivár mezőinket,

erdeinket, gyönyörködtetve szíveinket dalaik ezerféle ségével és segítséget nyújtva nekünk a gyümölcsöseinket, erdeinket pusztítani vágyó rovarok és férgek milliárdjainak pusztításában.

Látom ott az útra kelő madarak millióit, a mint a magasba szálló tömegeik elborítják ez égboltozatot és elhomályosítják a fényes napot és ekkor ismét visszaröppennek képzeletem szárnyain az édes hazába s itt elszomorodott szívvel tapasztalom, hogy abból a sok millió kicsiny vándorból milyen kevés jut el csak mihozzánk! A nagy tömeg legnagyobb része ott veszett a hosszú utazás alatt hol viharoktól a tenger hullámaiba sodorva, hol végkimerülésében alá hullva, a melyeknek pedig sikerült mégis valamely szírtet elérni, hogy ott kipihenjék fáradalmaikat s újabb erőt gyűjtsenek a további utazásukhoz, azokra már ott leselkedik ellenségeik legnagyobbja s legveszedelmesebbje: az ember.

A pihenő helyek már előre meg vannak rakva hálókka, melyek ezerszámra ejtik foglyul az ártatlan apróbb-nagyobb jószágokat, a melyeknek pedig sikerült ezeket elkerülni társaik halálos vergődésétől megriadva újra szárnyra kelnek s pihenés nélkül röpülnek tovább.

És az a vandáli munka évszázadok óta folyik háborítatlanul, a hasznos madárkák száma egyre csökken s a mint ez apad, ugyanolyan arányban szaporodik a mező- és erdőgazdaságunkra veszét hozó rovarok és férgek sokasága és növekszik az emberek szegénysége.

Az országok hatalmasai pedig, kik gyakran csekély-ségeikért viseltek egymással dúló háborukat, régóta látják ezt a pusztulást s bár csak egy szavukba kerülne annak megakadályozása, alig tesznek ellene valamit.

meglátszottak a mult napok izgalmaj, mit az emberek oda magyaráztak, hogy Rothschildot nagy csapás érte. Mindenki tudta, hogy a kontinensről jött s hogy ügynökei „eladnak“.

A nagyteremben szokatlan csend uralkodott, melyet némelykor egy-egy fölkiáltás szakított félbe. Végre az a hír keletkezett, hogy Rothschildtól valaki azt hallotta, miszerint Blüchert junius 16-án és 17-én Ligny-nél megverték, s hogy Wellington maroknyi serege magát Napoleonnal szemben nem tarthatja. E hír néhány pere múlva elterjedvén, az árfolyamok még jobban csökkentek. Mindamellett néhány kétségbeesett ember még tartotta magát, mivel időnkint nagyobb vételek is történtek. Ezeket külföldről érkezett megbízásoknak tulajdonították, hol a dolgok állásról még nem értesültek.

A helyzet így másfél napig tartott, míg végre a második nap délutánján a szövetségesek győzelmének híre megérkezett. A jó hirt Rothschild örömtől sugárzó arccal megerősítette. Az árfolyam egyszerre felszökött, mindenki Rothschildot sajnálta, kinek veszteségét

számíttgatták. Arra senki sem gondolt, hogy mialatt Rothschild ismert ügynökei a tőzsdén „eladtak“ addig titkos ügynökei kézalatt patom áron mindent megvettek, ami kapható volt. Rothschild tehát nemcsak hogy nem vesztett, hanem ez alkalommal közel 12 millió forintot nyert.

A háboru után, mely Angliának huszonkétezer millió frankjába került, az európai hatalmasságok pénz dolgában nagyon megszorltak. Újabb adók kivetéséről szó sem lehetvén, a pénzbeszerzés eddigelé követett kétértelmű módjait a modern kölcsönök váltották föl. Rothschild Náthán volt az első, ki a külföldi kölcsönök rendszerét Angliában meghonosította.

Rothschild előtt néhány bátorszívű tőkepénzes adott ugyan pénzt egyik-másik európai állam kormányának, de a kölcsönök mindössze sem rugtak sokra s a kamatokat külföldön előre meg nem állapított időben s változó árfolyam szerint fizették.

Rothschild kiszámította a hasznot, mely a kölcsönadóra s hitelezőre egyaránt háramlanék, ha a kamatok

Mert hiába hoz egyes ország üdvös vadászati és állatvédelmi törvényeket, hiába alakulnak madárvédő egyesületek. ezeknek mindaddig nem lesz meg a kellő eredményük, míg a most folyó gyilkos munkának ott a tengerpartokon nem vetnek gátat, erre pedig csak az összes hatalmak egyesület közbelépése alkalmas.

Ha a tengeri kalózok és rablók kiirtására, csempészet megakadályozására mozgósítani tudják hadi hajóikat, hogy a veszedelmes népet kiirtsák, vagy legalább, gonosz mesterségében megakadályozzák, vajjon nem ugyanezt kellene cselekedniök a madárpusztítók ellen? Avagy ezek, kik gonosz munkájukkal milliók jólétét teszik tönkre, nem sorozhatók-e méltán a rablók közé?

Előbb-utóbb ennek a föllépésnek okvetlen be kell következnie, csak az a kérdés, hogy nem lesz-e már késő s hogy lesz-e még akkor mit védeni, addig is tehát, míg ez megtörténik, a társadalomnak, sőt minden egyes embernek is azon kell buzgólnodnia, hogy legalább a vándor madaraknak az a csekély része, mely minden veszedelmekkel dacolva és azokat szerencsésen leküzdve hozzánk érkezik, itt részesüljön megfelelő védelemben s ne gátlóttassék természetes szaporodásában.

Még csak pár nap választ el a vadász emberek várva várt legkedvesebb vendégeinek megérkezésétől, még csak egy pár nap s itt lesznek „ők“, a hosszú csőrűek. Távol vidékekről érkeznek hozzánk, hogy lerakják fészkeiket, utódokat neveljenek föl maguknak s mit tesz a vadász ember megérkezésük első hírére? A helyett, hogy szépen hagyná őket elvonulni oda, hol minden bokor menedéket ad nekik, egyik jobban versenyez mint a másik abban, hogy az elsőt ő lőhesse le. Tehát nem arra törekszik, hogy ezt a nemes madárfajt szaporodásában előmozdítsa, hanem még gátat is vet neki abban.

Ennek az oktan eljárásnak is első sorban a vadásztörvény lenne hivatva gátat vetni, teljes tilalom alá helyezvén a tavaszi szalonkázást, addig is azonban, míg ez megtörténék, maga a vadász legyen minél kiméletesebb. Jól tudjuk mi azt, hogy a szenvedélyek közt a vadászé az, a melyet legnehezebb leküzdeni. Ám menjen hát ki a szakavatott vadász s kedveskedjék hitestársának egy kis finom pecsenyével, de ha már ezt teszi, akkor legalább ügyeljen arra, hogy a tojót lehetőleg kimélje, a mi utóvégre is nem olyan nagy mesterség.

Hogy a vonuló szalonkák közül melyik a tojó és melyik a him, azt ilyenkor, mikor azok fészekrakásra indulnak, nem nehéz megismerni. A szalonkák ugyanis rendszeren párosával röpködnek s ekkor mindig a tojó röpköd elől s utánna megy a him, ne lőjjünk tehát sohasem az elsőre, hanem mindig a másodikra.

Van még egy másik módja is biztosan fölismerni a különbséget s ez a madarak hangja. A tojó ugyanis vékony „pst-pst“, a him pedig mély „kvar-kvar“ hangot szokott adni.

Ha ezeket minden vadász figyelmére fogja méltatni, csakhamar tanui lehetünk a szalonkák örvendetes szaporodásának s a sovány tavaszi eredményért bőven fog kárpótolni az őszi huzás.

Ez alkalommal még ohajtandónak tartom, hogy a tisztelt kartársak lehetőleg figyeljék meg vidékükön a tavaszi madárvonulást s ne resteljék azt egy-egy levelező lapon lapunk szerkesztőségével közölni s egyuttal talán hasznos vadjaik átteleléséről s a szaporulatra való kilátásokról is megemlékezni.

Egy vén vadász.

határozott időben s változatlan árfolyamban fizetődne, Tekintélye a londoni pénzpiacra lehetővé tette a kölcsön árfolyamának meghatározását. Ezenkívül Rothschild oly államoknak is adott pénzt, kik előre nem látott körülményeknél fogva a kölcsönök kamatait rendes időben meg nem fizethették.

Igy 1818—1832 Poroszország számára 212 millió franknyi kölcsönt szerzett, Oroszországnak 87 milliót, Ausztriának 52 milliót, ugyanannyit a Nápolyi királyságnak, 70 milliót Braziliának, 50 milliót Belgiumnak, összesen az angol kölcsönök nélkül 523 millió frankot.

Rothschild Náthánnak gyarapodása sok ellenséget szerzett. Az angol bank kaján szemekkel nézte az új pénzhatalmasságot, melynek hitele az övével egyértékű volt, s melylyel számolnia kellett. A két vetélytárs viselkedését a következő eset találóan jellemzi.

Egy alkalommal az angol bank igazgatói azt tartván, hogy Rothschild Náthán eljárása rájuk nézve sérelmes, 1832-ben visszautasítottak egy nagyobb

összegekről szóló váltót, melyet Rothschildnak Frankfurtban lakó Anzelm fivére Rothschild Náthánnak leszámítolás végett Londonba küldött.

— A bank — mondták az igazgatók — csak tulajdon váltóit számítja le, nem pedig magánzókét. — Magánzók! — kiáltá Náthán, jó, majd megmutatom, miféle magánzók vagyunk.

Három héttel utóbb Rothschild az angol bank pénztáránál megjelenve, tárcájából egy öt font sterlinges bankjegyet vett ki s ennek kifizetését kérte.

A pénztári hivatalnok, ki Rothschildot fölismerte, elsudálgozott, hogy a nagy bankár ily csekélységért személyesen eljött s a kívánt öt darab aranyat kifizette.

Rothschild ezeket egyenként a márványlaphoz veregette utóbb pedig zsebre rakta. Ezután egy harmadik, negyedik, tizedik századik bankjegyet vett elő, az érte kapott aranypénzt gondosan szemügyre véve. Mihelyt tárcája kiürült és az aranypénzeszsák megtelt, egyik alkalmazottja más tárcát és zsákot adott s a pénzbeváltás a pénztár zártáig eltartott.

LEVELEZÉS.

Baracsán 1900 márczius 11.

Tekintetes szerkesztő úr!

Az alábbi szomorú haláleset kérem becses lapjában kiteenni:

Kémenczi Mihály Bezdánban lakó m. kir. erdőőrnek f. évi márczius hó 4-én egy végzetes tévedés okozta halálát. A gyógykezelő orvos Pastilla cascara-t rendelt, a mit a gyógyszerész Pastilla corrosivanak olvasott s bár előrás szerint rá írta, hogy méreg, de a boldogultnak neje ezt nem vette észre s odaadta férjének a vélt orvosságot.

A szerencsétlen beteg több napig tartó iszonyú szenvedés után meghalt. A bonczolás kétségen kívül meg állapította, hogy a méreg okozta halálát.

Szeretett főnökünk András Gyula m. kir. erdész urnak a haláleset tudomására lett adva, s ő azonnal saját fogatán a városba utazott N. K. irodai kartársunkkal s ott a boldogultnak egy gyönyörű koszorút rendelt a szaktársak nevében.

A temetésre pedig a gondnokságához tartozó összes segéd személyzetet kirendelte, valamint ő maga is a márcziusi uralkodott hideg szél daczára szintén megjelent, hogy a végtisztesség annál inpozánsabb legyen s az ő intézkedésével történjék.

A boldogult özvegyet és 3 árvát hagyott hátra. Életének 34-ik évében szenderült örök álmára.

Béke lengyen porai fölött

Egy gyászoló kartárs.

Rothschild hét óra alatt 21 ezer font sterlinget váltott be. De ezen idő alatt kilenc alkalmazottja a többi kilenc fizető ablaknál hasonló eljárást követett, ennél fogva a bank aranytartálékát egy nap alatt 210.000 font sterlinggel könnyítette meg. A tőzsdén sokat nevettek Rothschild különködésén, a bank igazgatói látszólag keveset törődtek versenytársuk erőlködéseivel, ki azt hitte, hogy az eféle manőverekkel az intézetet zavarba hozhatja.

Midőn azonban másnap azt hallották, hogy Rothschild és annak kilenc alkalmazottja a tegnapi műveletet újból megkezdte, a dolgot mégis sokalták. A megfélemlítés zavarra nőtte ki magát, midőn Rothschild azon nyilatkozata jutott tudomásukra, hogy a bankjegy beváltást még két hónapig akarja folytatni.

— Két hónapig! Hiszen ez tizenegy millió font sterlingre rugna, a forgalom fönnakadását, talán pánikát is idézne elő. Az igazgatók tehát beadtak derekukat és Rothschildot arról értesítették, hogy ezentul a bank a Rothschild-ház váltóit épp úgy leszámítja, mint a maga váltóit.

Különfelek.

Lapunk jövő számával ismét eltelik egy negyedév s közelg az ideje az előfizetések megújításának, nem is szólva a hátralékok kiegyenlítéséről. Hogy azok, kiknek velünk szemben kötelezettségeik vannak, ez iránt tájékozva legyenek, a jövő szám czimszalagjára rájegyezzük a lejárat napját. Azok, kik már most előre befizetnék tartozásaikat, nagy hálára köteleznének a megtakarított munka révén. Az előfizetések beküldésénél czélszerű a röpiratot is megrendelni.

Allati organizmus kémiai uton. Magától értetődik, hogy ilyenre csakis Amerikában gondolhatnak. Élő lényt akarnak teremteni mesterséges uton! Minő vakmerő gondolat! Pedig Jacques Loeb, a csikágói egyetem tanára a tengeri biológiai laboratóriumban tett hosszas kísérletezés után határozottan azt állítja, hogy lehetséges. Ő legalább — mint a tudós világot ámulatba ejtő akadémiai jelentésében mondja — kémiai uton létrehozta több apróbb tengeri állat petéjét s ennek a lárvájából olyan tökéletes szervezettel bíró egészséges állatot, a mely mindazokat a funkciókat teljesíti, a miket a normális uton fejlődő hasonló organizmus. A kísérletek emelkedő sorozatával azt reméli elerni, hogy ugyanilyen uton emlős állatot is képes lesz produkálni, beleértve az embert is. Loeb professzort erre a kísérletezésre Norman, texasi egyetemi tanár experimentációja vezette, a ki a múlt nyáron azt a tapasztalatot tette, hogy bizonyos tengeri állatok petéi megtermékenyítés nélkül is hajlandóságot mutatnak a kifejlődésre, ha a tengeri vízbe, a melyben találtak, magnéziumot önt az ember. További kísérletezések arról győzték meg a tudósokat, hogy a tengerben miriád számra uszkáló meg nem termékenyített peték csak azért nem kelhetnek életre, mert a tenger vizében olyan alkatrészek vannak, a melyek ezt megakadályozzák.

A német császár szarvasai. A magyar vadállománynak, úgy látszik, jó híre van a külföldön. Pallavicini őrgróf birtokán a nyulakat élve főgják össze és szállítják Franciaországba. Most arról értesülünk, hogy a német császár részére szintén Magyarországból viszik ki a szarvasokat és az őzeket. A belügyminister ugyanis megengedte Ratibor Miksa porosz hercegnek, hogy egész márczius hónapban a dömösi, pilis-maróthi és a szentléleki vadászterületeiről az őzbakokat, szarvasteheneket és a szarvasbikákat élve befogathassa és a német császár részére Berlinbe szállíthassa. Az egész uradalom most szarvasok és őzek fogásával foglalkozik, melyeket a párkány-nánai vasuti állomásról éjjel gyorsvonattal Oderbergen át visznek a német császár vadászterületeire.

Papirfalás: A nagy érdeklődés következtében, amely a dél-afrikai háború iránt nyilvánul, Angolországban óriási a szükség a papirosban. A legtöbb nagy londoni lap huszonöt—száz percenttel több papirost használ el, mint néhány hónappal ezelőtt. A Daily Mail napi kiadása 620,000-ről 1,052,000-re emelkedett októberben. A nagy papirgyáros cégek kijelentették, hogy képtelenek újabb megrendeléseknek az elvállalására. A gyáraik éjjel-nappal dolgoznak és külön gőzhajókkal szállítatják az erdőkből a nyers anyagot. A papirhiány azért is makacs, mert Amerikából sem jöhet elég papír.

A halak nyelve. Mathias Dunn néhány hónappal ezelőtt cikket írt a Contemporary Reviewbe ez alatt a cím alatt: A halak hét érzéke, s abban a cikkben kijelentette, hogy a halaknak hangja van, amelyet társaik megértenek. Ezt az elméletet Köllicker tanár a nápolyi zoológiai állomáson most megerősítette. A professzor buváröltözetben és egy vasketrecben, amely villamosan volt megvilágítva lebecsátkozott a földközi tengerbe és egy hangfogó segítségével és egy különösen szerkesztett fonográfal leste a halak hangját. És ezenközben olyan hangokat fogott fel, amelyek a tőle megijedt halak meglepetéséből eredt. Köllicker megállapította, hogy az egyik halnak a hangja különbözik a másiktól, s hogy a halaknál észlelt hangok mint összefüggő nyelv tekinthetők.

Vadász kaland. Libetbányán f. hó 4-én „Walachovo” erdőrészben két nagy vadkant puskáztak le a vadászok. Az egyik halálosan sebzett vad után ez egyik vadász utána szaladt és mikor már majdnem közvetlen közelében volt, egy sűrű bozótból hirtelen kiugrott egy vadkan. A vadász botosát, lábát megharapta, földre tiporta; de ez azonban nem veszítve lélekjelenlétét, a puskacsövét a vadkan szájába dugta. Huzta is erősen a puskaravaszát, de a helyett a fogantyút vizsgálta s eközben már segítség után is kiáltott, amire gyorsan meg is jelent vadásztársa töltetlen puskával. Amint a dühös vadkan ezt észrevette neki rotnott az érkezőnek, de ez egy vastag fa mögé félreugrott és így ugyszólván veszélyen kívül volt. Ekkor a földön levő vadász hirtelen felugrott, újból lőtt és fültövön találva a veszedelmes vadkant, lepuskázta.

Harc a faluvégen. Magyar-Jesztrebb községben nagy duhajdodást csaptak a katonai sor alá készülő legények. A rakoncátlankodókat békességre intette a csendőrörjárat, a mi erősen fölingerelte a legényeket. A mikor a csendőrök a faluvégre értek, a legények megtámadták őket s egész közáport indítottak rájuk. A csendőröket annyira szorongatták, hogy fegyverüket használták. A puskaropogásra megfutamodott a legénység. A golyók egy embert megöltek s kettőt megsebesítettek. Sátorolja-Ujhelyről bírósági bizottság ment a faluba, a hol a kassai hadbíróval együtt vizsgálatot folytat.

A világ legszárazabb földje. A világ legszárazabb földterülete Fairchild Dávid geológus megfigyelése szerint Peruban Payta vidékén van. Átlag minden hét évben egyszer esik, ez az esőzés azután néha két-három napig eltart. Midőn Barbour, Lathroph és Fairchild 1899-ben Paytában tartózkodtak, 56 órán át esett szünet nélkül, csak hogy azelőtt 1890-ben esett utoljára. Annál gyakoribbak a ködök. Eszerint fejlődik a növényzete is, leggyakoribb növénye a perui lögyapot, amelynek gyökerei a legszárazabb talajban is megélnek.

Gyilkos halászhók. A tiszai halászati jogot felerészben a bács megyei községek birják. A torontáli oldalra eső tiszai részt az ácsi halászhók birják bérbe, akik éjnek idején átszokták huzni a hálót a bácskai oldalra is, miáltal bácskai halászhókat megkárosítják. A minap éjjel négy ácsi halász ismét felvezett Martonos alá s hajójukkal elkerültek a bácskai oldalra is. Amint ezt a martonosi halászhók észrevették, csolnakba ültek, hogy elfogják az ácsi halászhókat. A Tisza közepén találkoztak. A martonosiak el akarták venni az ácsiak hálóját. A csónakban ülő ellenfelek

vezőkkel támadtak egymásra. Az ácsiak felborították a martonosi halászhók csónakját s addig ütötték a vízbe-fultakat, míg azok eszméletlenül a víz alá merültek. Mire a csendőröket értesítették, az ácsi halászhók már elmenekültek, a visszamaradt halászhószámok alapján sikerült a csendőrségnek kinyomozni a gyilkosokat. A martonosiak közül hárman a vízbe fultak.

Feleségül vette az anyósát... Elkecsereedett férfiaknak, kik az anyósuk szekaturái miatt harminc évvel megöszülnek, kecsegtető utmutatásul szolgálhat Zittner külső váci-uti csizmadiamesternek a politikája. Zittner Gyula feleségül vette az anyósát. Véletlenül úgy esett a dolog, hogy Zittner Gyulát nem keserítette el az anyósa. Ellenkezőleg igen jó egyetértésben élt vele és többször is mondta feleségének, hogy az anyja jobb feleség volna nálánál. Végre is a fiatal asszony faképnél hagyta az urát s Zittner erre a feleségül vette az anyósát. A csizmadiamester most boldog házasságban — anyós nélkül. Ime a legujabb módja a klotür alkalmazásának az anyósokkal szemben.

Megsütötte a gyermekét. A babonának ismét áldozatul esett egy szerencsétlen gyermek. Nemes Mihályné, szarvasi asszony hatéves kis leányának nehéz bőrbetegsége volt. Anyja úgy akarta kigyógyítani, hogy kenyérsütés után bedugta az izzó kemencébe. A nagy sikoltozásra elősietett szomszédok kivették kezéből a félig összeégett lánykát. A szívtelen anyát letartóztatták.

Vigyenek neki egy magyar leányt. A magyar leány portéka a déli országok számára. Rendelnek belőlük egyet-kettőt, mint ahogy öt-hat esztendővel ezelőtt megcselekedte ezt egy szerb gabonaszállító hajó ügynöke. Megbizott két legényt a maga nemzetségéből, hogy Cserevicsből, egy szerémmegyei községből, amely mellett hajója állott, hozzanak neki egy szép magyar leányt. A két leányrabló el is indult az útjára, s a gyilkos véletlen csakugyan egy nagyon szép magyar leányt hozott az útjukba. A leány egy Milotinovic nevezetű asszonynál szolgált. Az asszonya vizért küldte le a Dunára, ott rohanta meg a két rablót, s betömte a száját, hogy ne kiálthasson, s vitték a hajóra. Mire azonban átszolgáltatták volna a portékát a megrendelőnek a leány már halott volt. Megfulladt. Mit tehettek egyebet, bedobták a Dunába. A holttestet egy hét múlva már fölvetette a víz, s a csendőrség mindjárt észrevette az összeköttetést a falu alatt állomásozó hajó és a gyilkosság között, gyanuba is fogott néhány falubeli embert, de csak most bizonyosodott meg arról, hogy kik a bűnösök. Most végre rájuk tette a kezét s bekísérte őket Ujvidékre.

A magyar Succ. Nagykikindán párja akadt az az olasz koplalónak. Rajkov Szilárd nevű szerb legény negyven napig bőjtölt egyhuzamban a nyilvánosság előtt. A parasztlegény azt beszélte, hogy égi jelenés parancsolta meg neki álmában, hogy negyven napon át ne egyék semmit sem s ha kibirta a próbát, úgy áldozzon meg. A minap telt le a negyvennapos bőjt, a legény megjelent a templomban, a hol látására nagy közönség gyűlt össze. Rajkovot nagyon megviselte a hosszú bőjt s alig tudott a lábán állni. A fanatikus koplaló beszédet mondott a néphez, melyet a maga példájának követésére buzdított. Persze nem akadt követőre.

Szerkesztői üzenetek.

Horvát Károly urnak. Csáford. A 4 korona beérkezett s bejegyeztük. **Széli József** urnak H. K. Csátár. A röpiratot 17-én postára tettük s árát terhére jegyeztük. **Podhányi József** urnak. Lőcse. Előfizetése szeptember 30-ig van rendezve; röpirat postára adva mint fentebb. **Flóra Károly** urnak Belényes. Az élőférfj özvegye és családja érdekében többet nem tehetünk, mint hogy a könyörületes szívüek figyelmét rájuk irányítjuk, mert a nyilvános gyűjtések csak ministeri engedéllyel eszközölhetők s ennek megszerzése nem csak hosszadalmas, de ebben az esetben még a magadása is kétes. Azt azonban senki sem tilthatja meg, hogy egyesek a valóban megható nyomor enyhítéséhez valamivel hozzájáruljanak, ha tehát tisztelt olvasóink közt ilyenek akadnak, azok forduljanak Ormósi Ipoly t. kartársunkhoz (Nagy Boeskö, Mármaros megye) ki szívesen szolgál közlebbi felvilágosítással. **Husztly Károly** urnak. Szilágy. Erdészeti zsebnaptárjaink kifogytak s így újakat kellett rendelnünk; a mint megérkeznek, azonnal küldjük. **Rózsa János** urnak. Szepetnek. Utalványa be nem érkezett s így természetesen a címváltozásról sem értesülhettünk. A februártól megjelent lapokat után küldtük.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradsky Emil.

1900 évi 753 szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY ERDŐŐRI ÁLÁSOKRA.

Az alulírt m. kir. erdőhivatal a kerületében megüresedett egy I. oszt. főerdőőri egy IV. oszt. erdőőri, egy. III. oszt. famesteri illetőleg a fokozatos előléptetések folytán megüresedő három III. oszt. erdőszolgai állomásra évi 960 illetve 480, 720, 240 korona és egyéb állománszerű illetményekkel pályázaatot hirdet.

Az erdőőri állomásokra pályázók fölhivtnak, hogy az 1879 évi XXXI. t.-cz 37 §-ában követelt erdőőri szakvizsga letételét, azon felül valamennyi, az állam-erdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók ép és erős testalkatukat, különösen jó látó- halló- és beszélő képességüket kincstári erdészeti orvos, megyeifő város, vagy honvéd törzs orvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal fölszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket f. évi április hó 10-ig az alattírt erdőhivatalhoz nyújtásák be.

A famesteri állomásért folyamodók azt is igazolni tartoznak, hogy a vizi- út- és polgári építkezésekre vonatkozó gyakorlati ismeretekkel birnak s képesek az építkezéseknek a megállapított tervek szerint való vezetésére.

Szászsebesen, 1900 évi márczius hó 12-én.

M. kir. erdőhivatal.

Eladó csemeték.

Luczfenyő (abies exelsa) két éves, iskolázatlan:

I. osztályu	5 kor. — fill.
II. osztályu	4 kor. — fill.
III. osztályu iskolázásra . . .	1 kor. 40 fill.

Erdei fenyő (pinus silvestris),

iskolázott	5 kor. 60 fill.
ugyanaz magonez	1 kor. 40 fill.

valamennyi ezer (1000) darabonkint csomagolással.

Venni szándékozók forduljanak a pákai intézőséghez: Páka, Zala vármegye.

!! MEGJELENT !!

és 2 korona beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendők.

Zoologiai Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: Parthay Géza.

A Zoologiai Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészettel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság” előfizetői évi 8 kor. helyett, félékenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,
Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV.. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsájtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vévőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,
Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Magyar Fenyőmag Pergető Gyár

Erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA, — Zala-Egerszegen.

Ajánl mindennemű hazai és külföldi legmagassabb csiraképességű

ERDEI VETŐ MAGVAKAT,

tölgymakkot s gyümölcsfa magvakat.

Arjegyzék bérmentve.

5—8

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

GYÜMÖLCS MAGVAK!

ERDÉSZETI MAGVAK!